

MEKSİKA SANAT SERGİSİ

Bugüne kadar gördüğüm gazetelerde; sanat yazıları yazan münekkidlerin Meksika Sanat Sergisi hakkında yazmış oldukları bir yazıya tesadüf etmedim.

Onun için bu yazıyı yazmaya kendimi mecbur hissettim. Şimdilik sayıları üç beşi geçmeyip gitgide artmakta olan ve sanatla hiçbir ilgileri, sanat kültürleri ve görgüleri olmadığı gibi üstelik güzel sanatlardan da nefret eden bu kimseler bazı gazete ve dergilerin sanat münekkidliğini almış ve bu arada bir iki galeriye de "jüri" olarak kapılanmağı becermişlerdir. Bu galerilerde açılan uydurma ve kalitesiz sergiler hakkındaki yazılarını bu lundukları "gazetelerde nedenli, zorunlu, salt, ya-pıt" gibi kelimelerle anlatmağa daha doğrusu anlatılmaz bir hale sokmağa çalışıp esasen anlaşılması zor olan sanat olaylarını büsbütün arap saçına çevirmektedirler. Bu suretle bilgisizliklerini örtüp buralardan küçük yine uydurma bir takım menfaatler sağlamağa, çalıştıkları müesseseleri, halkı kandırmağa ve memleket sanatına zararlı olmağa çalışmaktadır.

Şimdi bu kimselerin Meksika Sergisinden bahsetmelerinin sebebi: Uydurma sergiler için hazırlanmış basma kalıp reçeteleri böyle ciddi, kaliteli bir sergiye tatbik edememelerinden ileri gelmektedir.

Mamafî bu durum bir bakıma hayırlı olmuştur. Çünkü hem bizi, hem de Meksikalı ilgilileri bu saçma yazılarıyla şaşkına çevirmekten kurtarmışlardır.

Gelelim sergiye :

Teshir edilen eserleri dört kısma ayırabiliriz:

1 — (Arkeolojik eserler), (Mimarî, Seramik ve Heykel) ramikler,

2 — Modern heykel ve se-

3 — Çağdaş resimler,

4 — Halk sanatları.

Arkeolojik eserler; Mimarî ve heykeller hayret edi-

lecek derecede Çir, bilhassa

Mısır sanatına benzemektedir-

ler. Bu yakınlığı Mısır'a kom-

şu olan memleketlerde ve Me-

zopotomya sanatında bile gö-

remeyiz. Bu durum karşısında

insan imkânsız bile olsa (At-

lantid) efsânesini hatırlıyor.

Seramikler de gerek form ve

gerek üzerindeki motifler ve

renkler bakımından fevkalâ-

de. Hattâ Yunan seramikle-

rinden bile daha güzel dene-

bilir. Bu arada pişmiş toprak

dan yapılmış küçük hayvan

ve insan heykelleri şaşır-

tıcı ve büyüleyici güzellikte.

Modern heykeller muhtelif

malzemeler kullanılarak yapı-

lmış. Onlar da tesirli. Süs ve

yapmacıktan uzak vasıfları ile

eski sanatları arasında büyük

bir yakınlık sağlıyor. Bu ara-

da resimler için de aynı şey-

ler söylenebilir. Şahsî, yapma-

cıksız, zevkin üstünde, san-

atın özüne derinliğine inilmiş.

Avrupa, bilhassa Paris resmin-

den tamamıyla kurtulmuş eser-

ler. Halk sanatları: Diğer san-

atları kadar mükemmel ol-

mamakla beraber küçümsene-

cek şeyler değil. Bazıları bi-

zim Çanakkalede yapılan vaz-

o ve kapkacakları hatırlatı-

yor. Yazımıza son verirken.

Sunu da belirtelim ki, bugüne

kadar memleketimizde açılmış

olan sergiler içinde (bundan

10 — 12 sene önce açılmış olan

İtalyan Sergisi müstesna) di-

ğerlerinden her bakımdan üs-

tün. Bize böyle muhtesem bir

sanat hâdisesini göstermeği

temin eden Meksika Kültür

Bakanlığına ve bu sergiyi ha-

zırlayıp buralara kadar geti-

renlere sonsuz tesekkürler.